

ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՑԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
«ՎԱՆԱԶՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

Հաստատված է ամբիոնի նիստում

Մանկավարժության և հոգեբանության
ամբիոնի անվանումը

Ամբիոնի վարիչ Լ. Բաղդասարյան /Ա.Ա.Հ/

Արձանագրություն N° 17

« 03 » 05. 2023թ.

ՄՀ/բ – 128 Հոգեբանություն ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ

Դասիչ, դասընթացի անվանում

ՈՒՍՈՒՄՆԱՄԵԹՈՂԱԿԱՆ ՓԱԹԵԹ

Մասնագիտություն՝	011401.00.6 Մասնագիտական մանկավարժություն /դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/
Կրթական ծրագիր՝	011401.05.6 Մաթեմատիկա /դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/
Որակավորման աստիճան՝	<u>Բակալավր</u> /բակալավր, մագիստրատուրա/
Ամբիոն՝	<u>Մանկավարժության և հոգեբանության</u> /ամբիոնի լրիվ անվանումը/
Ուսուցման ձևը՝	<u>Հեռակա</u> /առկա, հեռակա/
Կուրս/կիսամյակ՝	<u>3-րդ կուրս, 2-րդ կիս.</u>
Դասախոս՝	<u>Վ. Ղույումյան</u> /անուն, ազգանուն/

Էլ. հասցե/ներ vahanghuyumchyan@mail.ru

Վանաձոր- 2023թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1.	Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում	4
2.	Դասընթացի նպատակը և խնդիրները	4
3.	Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները	4
4.	Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքները	5
5.	Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների	5
6.	Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը	6
7.	Ուսումնական աշխատանքները տեսակները	6
8.	Դասավանդման մեթոդներ.....	7
9.	Ուսումնառության մեթոդները	7
10.	Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը	8
11.	Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ.....	9
12.	Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ.....	10
12.1.	Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ.....	10
12.2.	Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ.....	15
12.3.	Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ	19
13.	Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում.....	24
14.	Գնահատում.....	25
14.1.	Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.....	25
15.	Դասընթացի նկարագրիչ.....	համառոտ 27

ԲԱՑԱՏՐԱԳԻՐ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում.

«Հոգեբանություն» դասընթացը կարևորվում է մանկավարժության բնագավառում մասնագետների պատրաստման գործընթացում, ներառված է 011401.05.6 Մաթեմատիկա կրթական ծրագրի ուսումնական պլանի «Հատուկ մասնագիտական» կրթամասում:

2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները.

2.1. Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին գիտելիքներ և պատկերացում տալ հոգեկանի, նրա գործառնության և զարգացման փաստերի, օրինաչափությունների և մեխանիզմների, հոգեբանական հետազոտության մեթոդների մասին:

2.2. Դասընթացի խնդիրներն են.

- ուսանողների մոտ գիտելիքներ ձևավորել հոգեբանության՝ որպես գիտության մասին, ընդհանուր հոգեբանության ընդհանուր տեսական հիմնախնդիրների մասին,
- ապահովել ուսանողների կողմից ընդհանուր հոգեբանության մեթոդաբանական սկզբունքների, հետազոտության փուլերի և մեթոդների մասին գիտելիքների յուրացումը,
- Գիտելիքներ տալ հոգեկան գործընթացների, հոգեկան հատկությունների և հոգեկան վիճակների մասին:

3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները

«Հոգեբանություն» դասընթացին մասնակցելու կարևոր նախապայման է ուսանողների գիտելիքների և հմտությունների առկայությունը «Փիլիսոփայություն», «Կենսաբանություն», «Ֆիզիոլոգիա» դասընթացներից:

4. Դասընթացը ձևավորում է հետևյալ կրթական վերջնարդյունք(ներ)ը և /կամ կումպետենցիաները.

«Հոգեբանություն» դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողի ակնկալվող վերջնարդյունքներն են.

Գիտելիքներ

1. Հոգեբանության՝ որպես գիտության առաջացման նախադրյալները, զարգացման փուլերն ու ուսումնասիրության առարկան:
2. Մարդու գիտակցության ծագումն ու զարգացումը:
3. Հոգեկան գործընթացների առանձնահատկությունները, նրանց տեսակներն ու ֆիզիոլոգիական հիմքերը:
4. Հոգեկան վիճակների և նրանց կարգավորման առանձնահատկությունները:
5. Հոգեկան հատկություններն ու նրանց տեսակները:

Կարողություններ

1. Վերլուծել և մեկնաբանել ընդհանուր հոգեբանության հիմնական հասկացությունների համակարգը:
2. Տարանջատել հոգեկան երևույթները սոցիալական միջավայրում՝ առօրյա կյանքի համատեքստում և կարողանա վերլուծել սեփական հոգեկան գործընթացներն ու հատկությունները,
3. Հենքային գիտա-տեսական գիտելիքները ընդհանուր հոգեբանության ոլորտում կիրառելու կարողություն:

Հմտություններ

1. Ընսահանուր և հատուկ հոգեբանության հասկացությունների վերլուծության և սահմանման հմտություններ,
2. Հոգեբանական հետազոտությունների մեթոդներ,
3. Հոգեբանական հետազոտությունների մեթոդների կիրառման հմտություններ՝ ինքնաճանաչման և ինքնազարգացման ուղղության նախանշման նպատակներով:

Դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողը ձեռք կբերի հետևյալ կոմպետենցիաները.

Ա) Ընդհանրական կոմպետենցիաներ

Գործիքային կոմպետենցիաներ (ԳԿ)

- ԳԿ1** վերլուծելու և սինթեզելու ունակություն,
- ԳԿ2** կազմակերպելու և պլանավորելու ունակություն,
- ԳԿ4** մասնագիտական ոլորտի գիտելիքների հիմունքներ,
- ԳԿ8** տեղեկատվությունը կառավարելու ունակություն (տարբեր աղբյուրներից տեղեկատվություն գտնելու և վերլուծելու ունակություն),

Միջանձնային կոմպետենցիաներ (ՄԶԿ)

- ՄԶԿ3** միջանձնային ունակություններ,
- ՄԶԿ7** միջազգային միջավայրում աշխատելու ունակություն,
- ՄԶԿ8** բարոյական արժեքներ:

Համակարգային կոմպետենցիաներ (ՀԳԿ)

- ՀԳԿ1** գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողություն,
- ՀԳԿ5** նոր գաղափարներ առաջ քաշելու (ստեղծագործելու) ունակություն,
- ՀԳԿ8** ինքնուրույն աշխատելու ունակություն,
- ՀԳԿ12** հաջողության ձգտում:

Բ) Առարկայական (մասնագիտական) կոմպետենցիաներ (ԱԿ)

- ԱԿ3** համապատասխան համատեքստում ընկալել և մեկնաբանել նոր տեղեկատվությունը,
- ԱԿ4** ցուցաբերել առարկայի ընդհանուր կառուցվածքի և առանձին մասերի միջև կապերի իմացություն,
- ԱԿ5** հասկանալ և օգտագործել քննադատական վերլուծության տեսությունների զարգացման մեթոդները,

ԱԿ9 դրսևորեն ժամանակակից խոր գիտելիքներ մասնագիտական ոլորտում (նորագույն տեսությունների, դրանց մեկնաբանությունների, մեթոդների և եղանակների իմացություն),

ԱԿ13 ցուցաբերեն ինքնուրույնություն և ստեղծագործական մոտեցում տվյալ առարկայական ոլորտում գործունեություն ծավալելիս,

ԱԿ14 տիրապետեն տվյալ մասնագիտական մակարդակում պահանջվող կոմպետենցիաներին:

5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների.

«Հոգեբանություն» դասընթացից ձեռք բերված գիտելիքներն և հմտությունները շրջանավարտը կարող է կիրառել հոգեբանի մասնագիտական գործունեության ընթացքում և սոցիալական հոգեբանության բնագավառում գիտական հետազոտություններ կատարելու նպատակով:

6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը

Չափանիշ	Առկա ուսուցման համակարգ	Հեռակա ուսուցման համակարգ
Դասընթացի ընդհանուր աշխատատարությունը (կրեդիտ /ընդհանուր ժամաքանակ)		5կրեդիտ/150ժամ

Աշխատանքի տեսակը	Ժամաքանակ	Ժամաքանակ
Դասախոսություն		10
Գործնական աշխատանք		
Սեմինար պարապմունք		12
Լաբորատոր աշխատանք		
Ինքնուրույն աշխատանք		128
Ընդամենը		150
Ստուգման ձևը (ստուգաթք/ ընթացիկ քննություն/ հանրագումարային քննություն)		քննություն

7. Ուսումնական աշխատանքների տեսակները.

- **Դասախոսությունը** դասախոսի կողմից դասընթացի ծրագրի շրջանակներում գիտական-տեղեկատվական թեմայի վերաբերյալ տրամաբանորեն կառուցված, հետևողական ու պարզ խոսքի շարադրանքն է, որի նպատակն է ուսանողին տալ համապարփակ գիտելիքներ: Դասախոսը վերլուծում, մեկնաբանում է թեմայի առավել կարևոր, դժվար ընկալելի, հանգուցային հարցերը: Դասախոսությունը ուսանողի

առջև ուրվագծվող գիտական մի ճանապարհ է, որը նա կարող է միայն անցնել գիտական գրականության ընթերցանության, ուսումնական բնույթի այլ պարապմունքների և ինքնուրույն կատարած աշխատանքների շնորհիվ: Դասախոսը պետք է խթանի ուսանողի ակտիվ իմացաբանական գործունեությունը, նպաստի նրանց ստեղծագործական մտածողության ձևավորմանը: Ուսանողը նույնպես պետք է լինի դասախոսության ակտիվ մասնակից: Ուսանողը դասախոսությանը ներկայանալուց առաջ պետք է ծանոթացած լինի տվյալ դասին ներկայացվող թեմային, որպեսզի կարողանա մասնակցել ուսումնական գործընթացին:

- **Գործնական աշխատանքների** ժամանակ ուսանողը կատարում է լսարանային աշխատանք՝ դասախոսի անմիջական ղեկավարման ներքո: Գործնական պարապմունքները անցկացվում են գործնական խնդիրների լուծման, առաջադրանքների իրականացման, թեստերի, իրավիճակային վերլուծությունների, գործարար խաղերի, խմբային աշխատանքների, տնային առաջադրանքների, ուղեղային զրոհների, ինտերակտիվ ուսուցման միջոցով՝ տեսական գիտելիքները կիրառելու, գործնական ունակությունների և հմտությունների ձեռքբերման և ամրապնդման նպատակով: Դասախոսն առաջադրում է գործնական պարապմունքների թեման, նպատակը, խնդիրները, այն հարցերը, որոնք պետք է լուծել գործնական պարապմունքի ընթացքում, գործնական պարապմունքի անցկացման մեթոդները և պատասխանում է ուսանողների տված հարցերին:
- **Ինքնուրույն աշխատանքը** ուսանողների ուսումնական, գիտահետազոտական աշխատանքն է, որն իրականացվում է դասախոսի առաջադրանքով և մեթոդական ղեկավարությամբ, բայց առանց նրա անմիջական ղեկավարության:

Ինքնուրույն աշխատանքի տեսակներն են՝

- **Ռեֆերատ** – ուսանողների ինքնուրույն գրվող, որտեղ ուսանողը շարադրում է որևէ հարցի կամ թեմայի էությունը՝ հենվելով գրական աղբյուրների վրա (դասագրքեր, ձեռնարկներ և այլն):
- **Գործարար խաղեր** – պայմանական իրավիճակներում սոցիալ-տնտեսական համակարգերի և մարդկանց մասնագիտական գործունեության կառավարման գործընթացների նմանակեղծային մոդելավորում՝ առաջացող հիմնախնդիրների ուսումնասիրման և լուծման նպատակով:
- **Կլոբ սեղան** – ինքնուրույն աշխատանքի ձևին բնորոշ է թեմատիկ բանավեճի համադրումը խմբային աշխատանքի հետ:
- **Կունկրետ իրավիճակների վերլուծություն** – ուսանողների ակտիվ գործունեության կազմակերպման ամենաարդյունավետ և տարածված ձևերից մեկն է, որը զարգացնում է մասնագիտական և կեցությանը վերաբերող տարբեր հարցերի վերլուծության կարողությունը:

8. **Դասավանդման մեթոդներն են՝** հիմնահարցային դասախոսություն, դասախոսություն-քննարկում, *թեմատիկ սեմինար*, գործնական աշխատանք՝ անհատական աշխատանք, գործնական աշխատանք խմբային աշխատանք, իրավիճակային խնդիրների վերլուծություն, գործարար խաղեր, վավերագրական ֆիլմերի դիտում:

9. **Ուսումնաստության մեթոդներն են՝** մտքերի քարտեզագրում, թիմային քննարկում, իրադրությունների վերլուծություն, աղյուսակների և դասակարգման համեմատման և համակարգման սխեմաների կազմում, գիտական աղբյուրների ինքնուրույն վերլուծություն:

10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը՝ ըստ բաժինների և թեմաների.

h/h	Թեմա (բաժին)	Ուսումնական աշխատանքի ժամաքանակն ըստ տեսակների				
		դասախոսություն	սեմինար պարապմունք	գործնական աշխատանք	լաբորատոր աշխատանք	Ինքնուրույն աշխատանք
1.	Ընդհանուր հոգեբանության ներածություն: Հոգեբանության առարկան, նրա խնդիրները և մեթոդները: Հոգեբանությունը ժամանակակից գիտությունների համակարգում: Հասկացություն հոգեկանի մասին և նրա զարգացումը: Մարդու գիտակցության ծագումն ու զարգացումը: Գործունեության հոգեբանական տեսություն: Անգիտակցական հոգեկան գործընթացներ:	4	4			
2.	Հոգեկան գործընթացներ: Զգայություններ: Ընթրնում: Հիշողություն: Ուշադրություն: Երևակայություն: Մտածողություն: Խոսք: Կամք: Հույզեր և զգացմունքներ:	4	4			
3.	Հոգեկան վիճակները և նրանց կարգավորումը: Հուզական սթրես և հուզական վիճակների կարգավորում: Անձի հոգեկան հատկություններ:	2	4			
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		10	12			

11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ

h/h	Անվանումը/հեղինակ	Հրատարակության տարի
Պարտադիր գրականություն (ՊԳ)		
1.	Նալչաջյան Ա. Ա. , Ընդհանուր հոգեբանության հիմունքներ, Գիրք , Երևան, Լույս 1991, 512 էջ	
2.	Նալչաջյան Ա. Ա. , Հոգեբանության հիմունքներ, «Հոգեբան», Երևան 1997, 648 էջ	

3.	Պետրովսկի Ա. Վ. , Ընդհանուր հոգեբանություն, Երևան, «Լույս» 1974, 543 էջ	
4.	Маклаков А.Г., Общая психология: Учебник для вузов,- СПб., Питер, 2021. -583с.	
Լրացուցիչ գրականություն(ԼԳ)		
1.	Абрамова, Г.С. Общая психология: Учебное пособие / Г.С. Абрамова. - М.: Инфра-М, 2011. - 320 с.	
2.	Глуханюк, Н.С. Общая психология / Н.С. Глуханюк. - М.: Academia, 2016. - 608 с.	
3.	Еникеев, М.И. Общая психология: Учебник для ВУЗов / М.И. Еникеев. - М.: Приор, 2002. - 400 с.	
Համացանցային տեղեկատվական պաշարներ (ՀՏՊ)/ Էլեկտրոնային աղբյուրներ (ԷԱ)		
1.	https://www.koob.ru/	
2.	https://psyjournals.ru/	
3.	https://www.elibrary.ru/defaultx.asp?	
4.	https://cyberleninka.ru/	

12. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ

12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամաքանակ	Գրականություն
1.	Ընդհանուր հոգեբանության ներածություն	Հոգեբանության առարկան, նրա խնդիրները և մեթոդները: Հոգեբանությունը ժամանակակից գիտությունների համակարգում: Հասկացություն հոգեկանի մասին և նրա զարգացումը: Մարդու գիտակցության ծագումն ու զարգացումը: Գործունեության հոգեբանական տեսություն: Անգիտակցական հոգեկան գործընթացներ:	6	
2.	Հոգեկան գործընթացներ:	Զգայություններ: Ըմբռնում: Հիշողություն: Ուշադրություն: Երևակայություն:	6	

		Մտածողություն: Խոսք: Կամք: Հույզեր և զգացմունքներ:		
3.	Հոգեկան վիճակները և նրանց կարգավորումը:	Հուզական սթրես և հուզական վիճակների կարգավորում:	2	
4.	Անձի հոգեկան հասկությունները	Անձնավորություն: Խառնվածք: Բնավորություն: Ընդունակություններ:	2	

12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Թեմա	Ուսումնասիրվող Հարցեր	Ժամաքանակ	Մտուցման ձևը	Գրականություն ¹
1.	Ընդհանուր հոգեբանության ներածություն	Հոգեբանության առարկան, նրա խնդիրները և մեթոդները: Հոգեբանությունը ժամանակակից գիտությունների համակարգում: Հասկացություն հոգեկանի մասին և նրա զարգացումը: Մարդու գիտակցության ծագումն ու զարգացումը: Գործունեության հոգեբանական տեսություն: Անգիտակցական հոգեկան գործընթացներ:	4	Բանավոր հարցում	
2.	Հոգեկան գործընթացներ:	Զգայություններ: Ընթրնում: Հիշողություն: Ուշադրություն: Երևակայություն: Մտածողություն: Խոսք: Կամք: Հույզեր և զգացմունքներ:	2	Բանավոր հարցում	

¹ Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

Հոգեկան վիճակները և նրանց կարգավորումը:	Հուզական սթրես և հուզական վիճակների կարգավորում:	1	Բանավոր հարցում	
Անձի հոգեկան հատկությունները	Անձնավորություն: Խառնվածք: Բնավորություն: Ընդունակություններ:	1	Բանավոր հարցում	

12.3. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Ինքնուրույն աշխատանքի թեմաները	Ուսումնասիրվող հարցեր	Աշխատանքի տեսակը	Ներկայացման ժամկետները	Ստուգման ձևը	Գրականություն
1.						
2.						

13. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում

Ռեսուրսի անվանումը	Ռեսուրսի անվանումը, քանակը, նկարագրությունը (անհրաժեշտության դեպքում)
Լսարան (հատուկ կահավորմամբ)	Լսարան պրոյեկտորի առկայությամբ
Նյութեր լաբորատոր աշխատանքների համար	
Սարքեր, սարքավորումներ	Անհատական համակարգիչ
Համակարգչային ծրագրեր	Microsoft Office
Այլ	

14. Գնահատում

Համալսարանում գործում է բակալավրիատի, մագիստրատուրայի և ասպիրանտուրայի ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոնային համակարգ, որի կիրառման հիմնական նպատակներն են՝

- կազմակերպել ուսումնառության համաչափ աշխատանքային գործընթաց, ապահովել գիտելիքների համակողմանի ստուգում, խթանել ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը,
- իրականացնել ինքնուրույն առաջադրանքների, ընթացիկ ստուգումների (ստուգարքներ և քննություններ), ուսումնական գործընթացի այլ բաղադրիչների հաշվառում հետադարձ կապի արդյունավետ մեխանիզմների ներմուծման միջոցով՝ ի նպաստ ուսումնառության գործընթացի բարելավման:

Համալսարանում գնահատման գործընթացը կանոնակարգվում է համաձայն գործող կարգի²:

14.1. Գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչներն են՝

- ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասերին հաճախումների հաշվառման միջոցով՝ առավելագույնը 20 միավոր,
- գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:

14.2. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.

Դասընթացն ամփոփվում է ստուգարքով:

Ստուգարքով ամփոփվող դասընթացն ավարտվում է կիսամյակի ընթացքում ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանը որոշող 2 ընթացիկ ստուգումների և մյուս բաղադրիչների գնահատումների արդյունքներով:

---

²«Վանաձորի Հ. Թումանյանի անվան պետական համալսարան» հիմնադրամի ուսանողների գիտելիքների ստուգման, գնահատման և հաշվառման կանոնակարգ» (ընդունված ՎՊՀ-ի գիտական խորհրդի կողմից 30.06.2022թ.),

«ՎԱՆԱԶՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ»
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳՐԻՉ

Մասնագիտություն՝ 011401.00.6 Մասնագիտական մանկավարժություն
/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝ 011401.05.6 Մաթեմատիկա
/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝ Բակլավր
/բակլավր, մագիստրատուրա/

Վանաձոր 2023

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ՍՀ/բ-128 Հոգեբանություն			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	5 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	3-րդ տարի, 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	22	Դասախոսություն	10
			Մեմինար	12
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	
	Ինքնուրույն	128		
Ընդամենը	150			
Ստուգման ձևը	Քննություն			
Դասընթացի նպատակը	Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին գիտելիքներ և պատկերացում տալ հոգեկանի, նրա գործառնության և զարգացման փաստերի, օրինաչափությունների և մեխանիզմների, հոգեբանական հետազոտության մեթոդների մասին:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Գիտելիքներ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Հոգեբանության՝ որպես գիտության առաջացման նախադրյալները, զարգացման փուլերն ու ուսումնասիրության առարկան: 2. Մարդու գիտակցության ծագումն ու զարգացումը: 3. Հոգեկան գործընթացների առանձնահատկությունները, նրանց տեսակներն ու ֆիզիոլոգիական հիմքերը: 4. Հոգեկան վիճակների և նրաց կարգավորման առանձնահատկությունները: 5. Հոգեկան հատկություններն ու նրանց տեսակները: <p>Կարողություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Վերլուծել և մեկնաբանել ընդհանուր հոգեբանության 			

	<p>հիմնական հասկացությունների համակարգը:</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Տարանջատել հոգեկան երևույթները սոցիալական միջավայրում՝ առօրյա կյանքի համատեքստում և կարողանա վերլուծել սեփական հոգեկան գործընթացներն ու հասկությունները, 3. Հենքային գիտա-տեսական գիտելիքները ընդհանուր հոգեբանության ոլորտում կիրառելու կարողություն: <p>Հմտություններ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ընսահանուր և հատուկ հոգեբանության հասկացությունների վերլուծության և սահմանման հմտություններ, 2. Հոգեբանական հետազոտությունների մեթոդներ, 3. Հոգեբանական հետազոտությունների մեթոդների կիրառման հմտություններ՝ ինքնաձանաչման և ինքնազարգացման ուղղության նախանշման նպատակներով:
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<p>Ընդհանուր հոգեբանության ներածություն: Հոգեբանության առարկան, նրա խնդիրները և մեթոդները: Հոգեբանությունը ժամանակակից գիտությունների համակարգում: Հասկացություն հոգեկանի մասին և նրա զարգացումը: Մարդու գիտակցության ծագումն ու զարգացումը: Գործունեության հոգեբանական տեսություն: Անգիտակցական հոգեկան գործընթացներ: Հոգեկան գործընթացներ: Զգայություններ: Ըմբռնում: Հիշողություն: Ուշադրություն: Երևակայություն: Մտածողություն: Խոսք: Կամք: Հույզեր և զգացմունքներ: Հոգեկան վիճակները և նրանց կարգավորումը: Հուզական սթրես և հուզական վիճակների կարգավորում: Անձի հոգեկան հասկություններ:</p>
<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասերին հաճախումների հաշվառման միջոցով՝ առավելագույնը 20 միավոր, ▪ գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 20 միավոր, ▪ ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական

	<p>առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր,</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:
<p>Գրականություն</p>	<p>Նալչաջյան Ա. Ա. , Ընդհանուր հոգեբանության հիմունքներ, Գիրք , Երևան, Լույս 1991, 512 էջ Նալչաջյան Ա. Ա. , Հոգեբանության հիմունքներ, «Հոգեբան», Երևան 1997, 648 էջ Պետրովսկի Ա. Վ. , Ընդհանուր հոգեբանություն, Երևան, «Լույս» 1974, 543 էջ Маклаков А.Г., Общая психология: Учебник для вузов,- СПб., Питер, 2021. -583с. Абрамова, Г.С. Общая психология: Учебное пособие / Г.С. Абрамова. - М.: Инфра-М, 2011. - 320 с. Глуханюк, Н.С. Общая психология / Н.С. Глуханюк. - М.: Academia, 2016. - 608 с. Еникеев, М.И. Общая психология: Учебник для ВУЗов / М.И. Еникеев. - М.: Приор, 2002. - 400 с.</p>